

Notat

By-, Land- og
Kirkeministeriet

Dato:

UDKAST til

Høringsnotat om forslag til lov om forsøgsordning for frie bymidter

Indholdsfortegnelse

1. Høringen.....	1
1.1. Høringsperiode.....	1
2. Høringssvarene	12
2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget, herunder til lovens formål.....	13
2.2. Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget.....	17
2.2.1. Lovens anvendelsesområde	17
2.2.2. Forsøg med udvidet adgang til dispensationer fra lokalplaner.....	18
2.2.3. Tilskud til leje af ubenyttede erhvervslejemål	21
2.2.4. Erhvervelse/leje af bebyggede ejendomme til velfærdsfunktioner.....	22
2.2.5. Overskudskapacitet og lokaleudlejning i velfærdscentre.....	23
2.2.6. Forsøg med uddeling af adfærdsfremmende gaver.....	26
2.2.7. Ophævelse af fredskovspligt efter lov om skove.....	27
2.2.8. Tilskud til forsøgsbyerne	28
2.2.9. Forlængelse, offentliggørelse, indberetning og evaluering af forsøg...	30
3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet.....	31

1. Høringen

1.1. Høringsperiode

Ovennævnte udkast til lovforslag har i perioden 4. december 2023 – 8. januar 2024 været i høring hos en række myndigheder, organisationer m.v.

Udkastet til lovforslag blev den 5. december 2023 endvidere sendt til Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer til orientering.

Herudover blev udkastet til lovforslag offentliggjort på Høringsportalen den 4. december 2023.

1.2. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Nedenfor følger en alfabetisk oversigt over hørte myndigheder og organisationer m.v.

Ud for hver høringspart er det ved afkrydsning angivet, om der er modtaget høringsvar, og om høringsparten i givet fald har haft bemærkninger til udkastet til lovforslag.

Høringspart	Hørings- svar mod- taget	Bemærk- ninger	Ingen be- mærk- ninger	Ønsker ikke at af- give hø- ringssvar
3F – Fagligt Fælles Forbund				
92-gruppen				
ABF – Andelsboligforenin- gernes Fællesrepræsentation				
Advokatrådet				
Akademikerne				
Akademirådet				
Albertslund Kommune				
Allerød Kommune				
Amnesty International				
Arkitektforeningen	x	x		
Arkitektskolen i Århus	x	x		
Asfaltindustrien				
Assens Kommune				
Ballerup Kommune				
Billund Kommune	x	x		
Biogas Danmark				
BL – Danmarks almene Boli- ger				
Bornholms Kommune				
Brøndby Kommune				
Brønderslev Kommune				
Byggeskadefonden	x		x	
Byggesocietetet				
Bygherreforeningen				
Bygningskultur Ringsted				
Bæredygtigt Landbrug				
Camping Outdoor Danmark				

CO-industri (Centralorganisationen af industriansatte i Danmark)				
COOP				
COWI				
Cyklistforbundet	x	x		
Danmarks Fiskeriforening PO				
Danmarks Frie AutoCampere	x	x		
Danmarks Idrætsforbund				
Danmarks Jægerforbund				
Danmarks Lejerforeninger				
Danmarks Naturfredningsforening				
Danmarks Tekniske Universitet				
Dansk Affaldsforening				
Dansk Blindesamfund				
Dansk Byggeri				
Dansk Byplanlaboratorium				
Dansk Camping Union				
Dansk Ejendomsmæglerforening				
Dansk Entomologisk Forening				
Dansk Erhverv	x	x		
Dansk Fjernvarme				
Dansk Fåreavl				
Dansk Industri				
Dansk Journalistforbund				
Dansk Kyst- og Naturturisme				
Dansk Metal				
Dansk Miljøteknologi				

Dansk Sejlunion				
Dansk Standard				
Dansk Træinformation				
Dansk Ungdoms Fællesråd – DUF				
Danske Advokater				
Danske Arkitektvirksomheder				
Danske Destinationer				
Danske Handicaporganisationer				
Danske Havne				
Danske Juletræer – træer & grønt				
Danske Kloakmestre	x		x	
Danske Landskabsarkitekter				
Danske Lejere				
Danske Maritime				
Danske Regioner				
Danske Shipping- og Havnevirksomheder				
Danske Studerendes Fællesråd				
Danske Tegl				
Danske Udlejere				
DANVA – Dansk Vand- og Spildevandsforening				
De Samvirkende Købmænd				
Det Centrale Handicapråd				
Det Danske Spejderkorps				
Det finansielle ankenævn				
Det Kriminalpræventive Råd				
DGI				

DHI				
Dommerforeningen				
Dommerfuldmægtigfor- eningen				
Domstolsstyrelsen				
Dragør Kommune				
Drivkraft Danmark				
DSB	x		x	
DTL Danske Vognmænd				
Egedal Kommune				
EjendomDanmark	x	x		
Elretur				
Energinet Eltransmission A/S				
Energinet Gastransmission A/S				
Energinet Myndighedsenhe- den				
Erhvervsflyvningens Sam- menslutning	x		x	
Erhvervslejerne Landsor- ganisation				
Esbjerg Kommune				
FAB – Foreningen af byplan- læggere				
Fanø Kommune				
Favrskov Kommune				
Faxe Kommune				
F-Camping				
Feriehusudlejernes Bran- cheforening				
Finans Danmark				
Forbrugerrådet Tænk				
Forbundet Arkitekter og De- signere (FAOD)				

Foreningen af Lystbådehavne i Danmark				
Foreningen af Rådgivende Ingeniører				
Forsikring & Pension				
Fredensborg Kommune				
Fredericia Kommune				
Frederiksberg Kommune				
Frederikshavn Kommune				
Frederikssund Kommune				
Friluftsrådet				
FSR - Danske Revisorer				
Furesø Kommune				
Fyens Stift				
Faaborg-Midtfyn Kommune				
Gammel Estrup – Danmarks Herregårdsmuseum				
Gavnø Slot				
Gentofte Kommune				
GEUS – De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland				
Gladsaxe Kommune				
Glostrup Kommune				
Grakom – Kommunikationsindustrien				
Green Power Denmark				
Greve Kommune				
Gribskov Kommune				
Grundejernes Investeringsfond				
Guldborgsund Kommune				
Haderslev Kommune				
Haderslev Stift	x	x		
Halsnæs Kommune				

Handelsflådens Arbejds- miljø- og Velfærdsråd				
Hedensted Kommune				
Hedeselskabet				
Helsingør Kommune				
Helsingør Stift				
Herlev Kommune				
Herning Kommune				
Hillerød Kommune				
Historiske Huse				
Hjørring Kommune				
HOFOR				
Holbæk Kommune				
Holstebro Kommune				
HORESTA				
Horsens Kommune				
Husleje- og Beboerklage- nævnsforeningen				
Hvidovre Kommune				
Høje-Taastrup Kommune				
Hørsholm Kommune				
Ikast-Brande Kommune				
Institut for Menneskeret- tigheder				
Ishøj Kommune				
Jammerbugt Kommune				
Justitia				
Kalundborg Kommune				
Kerteminde Kommune				
Klimabevægelsen				
Kolding Kommune	x	x		
Kolonihaveforbundet				
Komiteen Bæredygtig Kyst- kultur				

KL	x	x		
Københavns Byret	x		x	
Københavns Kommune				
Københavns Stift				
Københavns Universitet – Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi				
Københavns Universitet – Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning				
Københavns Universitet – Professor Helle Tegner An- ker				
Køge Kommune				
Landbrug & Fødevarer				
Landdistrikternes Fælles- råd	x	x		
Landinspektørforeningen				
Landsforeningen for Byg- nings- og Landskabskultur				
Landsforeningen KRIM				
Landsforeningen Landsby- erne i Danmark				
Landsforeningen Praktisk Økologi				
Langeland Kommune				
Lederne Søfart				
Lejernes Hus				
Lejernes Landsorganisation i Danmark				
Lejernes Retshjælp				
Lejre Kommune				
Lemvig Kommune				
Lolland Kommune				
Lolland-Falsters Stift				
Lyngby-Taarbæk Kommune				

Læsø Kommune				
Mariagerfjord Kommune				
Maskinmestrenes Forening				
Mejeriforeningen				
Metroselskabet og Hovedstadens Letbane	x		x	
Middelfart Kommune				
Moesgaard Museum				
Morsø Kommune				
Movia				
NOAH Friends of the Earth Denmark				
Norddjurs Kommune				
Nordfyns Kommune				
Nuuday A/S				
Nyborg Kommune				
Næstved Kommune	x	x		
Odder Kommune	x	x		
Odense Kommune				
Odsherred Kommune	x	x		
Parcelhusejernes landsforening				
Randers Kommune				
Realdania				
Rebild Kommune	x	x		
Region Hovedstaden				
Region Midtjylland	x		x	
Region Nordjylland				
Region Sjælland				
Region Syddanmark				
Retspolitisk Forening				
Retten i Esbjerg				
Retten i Glostrup				

Retten i Helsingør				
Retten i Herning				
Retten i Hillerød				
Retten i Hjørring				
Retten i Holbæk				
Retten i Holstebro				
Retten i Horsens				
Retten i Kolding				
Retten i Lyngby				
Retten i Nykøbing Falster				
Retten i Næstved				
Retten i Odense				
Retten i Randers				
Retten i Roskilde				
Retten i Svendborg				
Retten i Sønderborg				
Retten i Sønderborg				
Retten i Viborg				
Retten i Aalborg				
Retten i Aarhus				
Retten på Bornholm				
Retten på Frederiksberg				
Ribe Stift	x	x		
Rigspolitiet				
Rigsrevisionen	x		x	
Ringkøbing-Skjern Kommune				
Ringsted Kommune				
Roskilde Kommune				
Roskilde Stift				
Rudersdal Kommune				
Rødovre Kommune				

Rådet for Bæredygtigt Byggeri				
Rådet for Større Bade- og Vandsikkerhed				
Sammenslutningen af Danske Småøer				
Samsø Kommune				
Silkeborg Kommune				
Skanderborg Kommune				
Skive Kommune				
Slagelse Kommune				
SMVdanmark				
Solrød Kommune				
Sorø Kommune				
Stevns Kommune				
Struer Kommune				
Sund & Bælt				
Svendborg Kommune				
Syddansk Universitet				
Syddjurs Kommune				
Sønderborg Kommune	x	x		
TDC Net A/S				
TEKNIQ Arbejdsgiverne				
Teleindustrien	x	x		
Thisted Kommune				
Tønder Kommune				
Tårnby Kommune				
Vallensbæk Kommune				
Varde Kommune				
Vejen Kommune				
Vejle Kommune				
Vesthimmerlands Kommune				
Vestre Landsret	x			x

Viborg Kommune				
Viborg Stift	x		x	
Vikingskibsmuseet				
Vordingborg Kommune				
Ærø Kommune				
Økologisk Landsforening				
Ørsted				
Østre Landsret	x			x
Aabenraa Kommune	x	x		
Aalborg Kommune				
Aalborg Stift				
Aalborg Universitet				
Aalborg Universitet – Institut for Kemi og Biovidenskab				
Aalborg Universitet – Institut for Planlægning				
Aalborg Universitet – Statens Byggeforskningsinstitut				
Århus Kommune				
Aarhus Stift	x		x	
Aarhus Universitet				
Aarhus Universitet – Institut for Miljøvidenskab				
Aarhus Universitet – Professor emerita Ellen Margrethe Basse				

2. Høringssvarene

I høringsnotatet er de væsentligste punkter i de modtagne høringssvar gengivet.

By-, Land- og Kirkeministeriets bemærkninger til høringssvarene, herunder om der er foretaget ændringer i anledning af høringssvarene, er skrevet i kursiv.

Det er under pkt. 3 opsummeret, hvilke ændringer der er foretaget i forhold til det udkast, som har været i offentlig høring. Her omtales også ændringer, som ikke har baggrund i de modtagne høringssvar, men er foretaget på By-, Land og Kirkeministeriets egen foranledning.

Side 13
Akt nr. 347448

2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget, herunder til lovens formål

KL finder lovforslagets intentioner overordnet positive, idet der gives bedre mulighed for forsøgskommunerne til at skabe levende bymidter og KL imødeser, at der på den baggrund kan skabes generelle lovforbedringer til alle kommuner. Problematikken om levende bymidter har høj politisk prioritering kommunalt, og der er et ønske om at fastholde og fremme levende bymidter som samlingspunkt for lokalsamfundene. KL bemærker, at det er beklageligt, at kommunerne i forsøgsordningen ikke kan stille krav om forpligtende samarbejdsform i bestemte områder, såkaldt BID (Business Improvement Districts).

KL finder det positivt, at forsøgskommunerne lempes i relevant lovgivning, men finder samtidig, at det er udtryk for, at lovgivningen i dag ikke giver kommunerne de rammer, som er nødvendige for at udvikle og forbedre levende bymidter. Derfor finder KL det relevant, at forsøgsordningens lempelser gives til alle 98 kommuner, gerne før forsøgsordningen er færdig.

Odder Kommune og **Sønderborg Kommune** tilkendegiver, at de er glade for at være udvalgt til forsøgsordningen, som vil bidrage til at skabe mere liv i bymidten.

Odder Kommune bemærker, at forsøgsordningen på bedste vis understøtter et projekt i Odder by; udvikling af den foreningsdrevne biograf – Biffen – til et multifunktionelt Kulturama – Odder, med lokale velfærdsfunktioner og med nye tilbud og funktioner, der kan skabe nærhed og understøtte bylivet. Projektet i Odder udspringer af lokale behov, og det er i høj grad et nytænkende og innovativt projekt, hvor de lokale ildsjæle og foreninger ikke blot er inddraget, men i høj grad initiativtagere og ”reelle projektere”.

Næstved Kommune hilser initiativet om en frisættelse af bymidter i en række danske byer velkomment, da det kommer på et tidspunkt, hvor mange byer arbejder på, hvordan fremtidens bymidte skal se ud og hvad den skal kunne. Næstved Kommune stiller spørgsmål ved, om lovforslagets muligheder er faktiske planlægningsinstrumenter, da lovtekstens bestemmelser i vid udstrækning handler om muligheden for kommunale støtteordninger og ændret udlejningskriterier for private ejendomme, hvor kommunerne normalvis har begrænsede handlemuligheder.

Næstved Kommune finder det tvivlsomt, hvorvidt lovforslagets muligheder reelt er brugbare og tilstrækkelige i forhold til problemstillingens omfang og kompleksitet.

Arkitektforeningen anerkender behovet for, at der skabes muligheder i lovgivningen, så nogle kommuner forsøgsvist kan få nye værktøjer til at understøtte levende bymidter. Helt generelt udfordres mange bymidter af flere års udflytning af handelsliv til f.eks. aflastningscentre og nethandel. Det er med til at trække liv ud af bymidten. Det er en problemstilling, der også bør adresseres i kommunerne.

Arkitektskolen Aarhus bemærker, at lovforslaget i sin helhed virker som en besynderlig øvelse. På den ene side overkompliseres dele af den fysiske planlægning gennem nye særordninger og dispensationer. Det eneste sted der ikke gribes ind, er der hvor det for alvor gør ondt – nemlig en tilbagerulning af lempelserne i planlovens detailhandelsbestemmelser i 2017. Selvom detailhandelsbestemmelserne fra før 2017 af nogle var udsældte, havde de den fordel at bymidteafgrænsning, placering og butiksstørrelser var transparente, metodemæssigt stringente og konsistente over tid. Det gav en investeringssikkerhed og virkede for samlokalisering – typisk i bymidterne.

Cyklistforbundet peger på cyklens potentiale for at revitalisere de mindre bymidter og på, at dårlige forhold for cyklister vil resultere i færre kunder. Cyklistforbundet har foretaget en screening af cykelvenligheden omkring forsøgsbyernes hovedgade og fremhæver bl.a., at ingen af de 14 forsøgsbyer har tilfredsstillende adgang til hovedgaden for cyklister eller tilfredsstillende cykelparkeringsforhold i hovedgaden.

Cyklistforbundet opfordrer kommuner med livløse bymidter til at afgrænse bymidten til kun at dække hovedgaden og eventuelle sidegader, for at fastholde dagligdags-funktioner som supermarkeder i hovedgaden, at etablere cykelgenveje samt cykelstier langs alle større veje, der fører til hovedgaden, etablere gode cykelparkeringsforhold, og at overveje cykelsluser og cykling tilladt i midten af gågaden samt at beholde centraliteten i mindre byer langs hovedgaden ved at forhindre udflytning af supermarkeder og andre hverdagsfunktioner.

Dansk Erhverv finder det vigtigt for forsøgsordningen, at det eksplicit fremgår, at bymidterne skal understøtte et aktivt handelsmiljø i bymidterne, og at der stilles krav om, at de deltagende kommuner foretager en helhedsorienteret strategisk analyse og planlægning for bymidter, som inkluderer visioner, der sammentænker og sikrer synergi på tværs af brancher. Ikke mindst visioner der har udgangspunkt i erhvervslivet: handelsvirksomheder, foreningslivet og turisme og oplevelser. Dansk Erhverv foreslår, at de enkelte kommuner på den baggrund skal formulere en handels- og bymidtstrategi samt handlingsplan.

EjendomDanmark finder det positivt med et øget handlerum til fremme af lokale bymidter, og at der lægges op til at give et øget frirum til, at kommunerne kan anvende nye redskaber, med henblik på at skabe liv og udvikling af lokale bymidter. EjendomDanmark er særligt glad for, at der i lovforslaget er fokus på, at løsninger også skal give mening for det lokale erhvervsliv.

EjendomDanmark finder det afgørende, at der er fokus på erhvervsvenlighed. Hvis ejendomsejere skal have et fundament for at deltage aktivt i udviklingen af de lokale bycentre, så skal der være tale om en troværdig business case. Der er mange økonomiske risici forbundet med at udvikle ejendomme, hvis lejepotentiale ikke er stort. Derfor er det vigtigt, at de involverede kommuner forpligter sig til at foretage en langvarig indsats, således at ejendomsejere kan se det store potentiale, som de lokale bycentre rummer. Dette kan understøttes ved at indgå i lokale dialogfora imellem kommuner, butiksejere og ejendomsejere.

Landdistrikternes Fællesråd ser generelt positivt på det fremlagte lovforslag, som et initiativ, der har potentiale til at styrke både bymidter og landdistrikter.

Forsøgsordningen for frie bymidter kan forhåbentlig vise, hvilke lovgivningsmæssige forhindringer der er for udviklingen af levende bymidter mere generelt. Derudover noterer Landdistrikternes Fællesråd sig, at forsøgsordningen for frie bymidter er et tiltag i en række initiativer, der har til formål at frisætte både landsbyer og provinsbyer, øer og landdistrikterne generelt fra en lovgivning, der ofte opleves som rigid.

Region Midtjylland hilser forsøgsordningen for frie bymidter meget velkommen og ser frem til, dels at både byer og landdistrikter får gavn af ordningen og dels at ordningens udviklingstiltag for at understøtte bylivet fremadrettet kan udbredes til mere end de 14 forsøgsbyer i en mere permanent ordning.

Region Midtjylland foreslår, at der sker en tydelig kobling til frilandsbyordningen, da der i landsbyer mellem 1.500 og 4.000 indbyggere også er et stort potentiale for at fastholde og udvikle attraktive lokalsamfund med mange funktioner. Det skyldes ikke mindst, at der i disse landsbyer ofte er stærke fællesskaber og et stort frivilligt engagement. I byer over 4.000 indbyggere er det ofte langt sværere at mobilisere lokalt, mens der i landsbyer under 1.500 indbyggere ofte mangler kritisk masse i forhold til at opretholde en række af de centrale funktioner. Gruppen af landsbyer mellem 1.500 og 4.000 indbyggere bør derfor ikke glemmes, da der er her, at en stor del af udviklingspotentialet for attraktive levesteder ligger.

Region Midtjylland foreslår, at forsøgsordningen adresserer mulighederne for på samme tid at understøtte bylivet og tilpasse disse områder til fremtidige klimaforandringer. På samme vis kan biodiversitetsformål indarbejdes i ordningens bylivsskabende projekter, f.eks. ved at åbne op for etablering af bynære mikroskove og små arealer med vild natur. Det vil kunne bidrage til fremme af den mentale sundhed, forbedre luftkvaliteten, fremme sociale sammenhænge, bidrage til klimatilpasning og formidling af viden om natur og klima.

Ribe Stift (stiftsøvrigheden) vurderer, at det nære samfund, herunder menighedsrådet, er nærmest til at vurdere betydningen af lovforslaget. Overordnet set vurderes det, at det kun vil være til gavn for Grindsted Kirke med mere liv i Grindsted bymidte, sådan som forsøgsordningen giver mulighed for.

Stiftsøvrigheden påpeger, at det for biskoppen er væsentligt, at der fortsat findes fred og ro på kirkegården. Det forventes, at kommunen i sin planlægning tager mest muligt hensyn i forhold til støj ved kirken og ved kirkelige handlinger.

Stiftsøvrigheden henstiller til, at kommunen inddrager de kirkelige myndigheder i det videre planlægningsarbejde. Ribe Stift deltager altid gerne i dialoger på stedet.

Teleindustrien støtter formålet med lovforslaget. Mange af bymidterne er præget af butiksdød på trods af, at der lokalt gøres en stor indsats for at bevare og udvikle de historiske bymidter som et attraktivt sted at bo, arbejde og som et lokalt samlingspunkt og mødested.

Kommentar

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker, at lovforslaget udmønter den politiske aftale af 29. november 2021 om "Mere liv i bymidter og landdistrikter", hvorefter

der skal etableres en forsøgsordning, hvor en række bymidter sættes fri af eksisterende lovgivning for at afprøve nye tiltag, der kan understøtte levende bymidter. Aftalen blev indgået mellem Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance, Frie Grønne, Alternativet og Kristendemokraterne. Moderaterne har senere tiltrådt aftalen.

Som følge af aftalen inviterede den daværende indenrigs- og boligminister primo 2022 landets kommuner til at indgå i forsøgsordningen. Der var følgende krav for at indgå i forsøgsordningen:

- 1) Bymidterne ligger i byer med mellem 4.000 og 20.000 indbyggere.*
- 2) Kommunen forpligter sig til at etablere lokale velfærdsfunktioner med nye tilbud og funktioner, der kan skabe nærhed og understøtte bylivet som f.eks. borger-service, sundhedsfunktioner, kulturskoler, fritidsaktiviteter, biblioteker mv., og disse sammentænkes og samlokaliseres med bymidtens øvrige funktioner og byliv i et samarbejde med byens øvrige parter. Velfærdstilbuddene skal udspringe af lokale behov, opretholde samme kvalitet som andre velfærdstilbud i kommunen og der lægges vægt på nytænkende og innovative projekter.*
- 3) Lokale private og civile aktører, f.eks. lokale ildsjæle og foreninger, skal inddrages i et bredt samarbejde med kommunen. Der lægges vægt på nye samarbejdsformer med lokale aktører og inddragelse af civilsamfundet, som styrker det lokale engagement.*

32 kommuner indsendte interessetilkendegivelser om at deltage i forsøgsordningen. Aftalepartierne udvalgte i juni 2022 i alt 14 kommuner, som gik videre i forsøgsordningen og skulle udarbejde en kvalificeret ansøgning. Alle 14 kommuner har indsendt en kvalificeret forsøgsansøgning, der bl.a. indeholder ønsker til fritagelse fra eksisterende lovgivning eller nye lovhjemler.

På baggrund af de kvalificerede forsøgsansøgninger besluttede aftalepartierne i oktober 2023 at udvalge alle 14 byer til forsøgsordningen. Aftalepartierne besluttede endvidere, ud fra kommunernes egne ønsker, hvilke regler, der skal gives frihed fra og hvilke nye lovhjemler, der skal tilvejebringes.

Lovforslaget vil således give en række lovfritagelser og nye lovhjemler til at gennemføre forsøg i perioden 2024-2029, baseret på ansøgninger fra de 14 kommuner.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker, at det af udkastet til lovforslag fremgår, at der ved fastlæggelsen af nærmere regler om forsøgskommunernes evaluering (jf. lovforslagets § 11) bl.a. vil blive lagt vægt på hensynet til, at evalueringen skal kunne give et hensigtsmæssigt grundlag for at træffe beslutning om, hvorvidt et givent forsøg skal udbredes til alle landets kommuner.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker endvidere, at der fra den 1. januar 2024 er indført krav i planloven om, at der i kommuneplanen skal foretages en strategisk planlægning for bymidter i byer med mellem 4.000 og 20.000 indbyggere. By-, Land- og Kirkeministeriet finder ikke behov for at stille yderligere krav til de 14 kommuner, der deltager i forsøgsordningen for frie bymidter, om strategisk planlægning for bymidten.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker samlet, at de ovennævnte høringssvar ikke giver anledning til ændringer af lovforslaget.

2.2. Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget

2.2.1. Lovens anvendelsesområde

Næstved Kommune finder, at ved et forsøg som dette ville et bredere, repræsentativt snit af de danske byer være formålstjenligt bl.a. i forhold til at forsøgsordningen skal bidrage med erfaringer og resultater ligesom en geografisk fordeling ville belyse udviklingsmuligheder og potentialer i hele landet.

Næstved Kommune mener, at lovforslaget bør tage højde for en bedre og bredere geografisk og størrelsesmæssig spredning mellem de udvalgte byer. Dette med henblik på at skabe et repræsentativt grundlag for de erfaringer og resultater, som forsøgsordningen forventes at bidrage til.

Næstved kommune bemærker, at arbejdet for at sikre levende og attraktive bymidter ikke alene påhviler byer under 20.000 indbyggere. Mange købstæder og hovedbyer arbejder i disse år med at finde ud af, hvordan fremtidens bymidte skal se ud og hvad den skal kunne. Set i lyset af den fortsatte centralisering og derved også et større og større fokus på vores bysamfund, ser Næstved Kommune sig gerne ind i lignende forsøgsordninger der kan bidrage til et endnu bedre billede af de muligheder der findes i de danske byer og hvordan byerne skal indrette sig i fremtiden.

Odsherred Kommune bemærker, at kommunen har ansøgt om at implementere midlertidige initiativer med det formål at skabe grundlag for etableringen af en velfærdsfunktion. Odsherred Kommune fastholder ansøgningen om udforskning og implementering af midlertidige tiltag, men ønsker først at fastlægge den endelige placering af den nye velfærdsfunktion i løbet af projektperioden. Odsherred Kommune har igangsat planlægning for et udviklingsprojekt nær stationen i Nykøbing Sjælland og ønsker derfor, at Nykøbing Sjælland bliver afgrænset af lovforslagets § 2, stk. 2, hvor afgrænsningen følger kommuneplanens bymidteafgrænsning, som beskrevet i planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 3.

Sønderborg Kommune finder det positivt, at afgrænsningen for forsøgsordningen er afgrænset i bilag 1, jf. § 2, stk. 3. Dette er essentielt i Nordborg, da selve kulturhuset (velfærdscentret) er placeret i en offentlig ramme, lige uden for centerrammen. Havde afgrænsningen fulgt afgrænsningen i kommuneplanen, jf. planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 3, ville Sønderborg Kommune ikke kunne leve op til forsøgsordningens krav om et velfærdscenter.

Region Midtjylland foreslår, at der bliver mulighed for, at flere kommuner og forsøgsprojekter kan medtages under forsøgsordningen undervejs i forsøgsperioden. En forsøgsperiode på op til syv år forekommer således meget lang i forhold til udbredelse og implementering samt eventuel ændret regulering i forlængelse heraf i alle 98 kommuner.

Kommentar

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker, at lovforslaget er baseret på en politisk aftale om "Mere liv i bymidter og landdistrikter", og at aftalepartierne har udvalgt

de 14 byer på baggrund af interessetilkendegivelser fra 32 kommuner. Der blev ved udvælgelsen bl.a. lagt vægt på en geografisk spredning af byerne.

Det fremgår af udkastet til lovforslag vedrørende lovforslagets § 2 om lovens formål og anvendelsesområde, at forsøgsordningen for frie bymidter har til hensigt at give kommunalbestyrelserne i de udvalgte forsøgskommuner frihed til at afprøve nye løsninger og tiltag i praksis med henblik på at understøtte bylivet i forsøgsbyernes bymidter. Lovforslaget tager sigte på at etablere lovgivningsmæssige rammer herfor. Lovforslaget vil samtidig give hjemmel til at fravige den almindelige forudsætning om lighed ved forvaltningen af landets kommuner og borgere.

Endvidere fremgår det, at afgrænsningen af bymidterne i Rødekro, Assens, Grindsted, Rønne, Sakskøbing, Ikast, Vamdrup, Otterup og Odder vil svare til afgrænsningen i kommuneplanen, mens afgrænsningen af bymidterne i Faaborg, Nordborg, Nykøbing Sjælland, Støvring og Hornslet vil fremgå af lovforslagets kortbilag 1.

By-, Land- og Kirkeministeriet finder det hensigtsmæssigt at imødekomme Odsherred Kommunes ønske om, at afgrænsningen af bymidten i Nykøbing Sjælland vil svare til afgrænsningen i kommuneplanen. Lovforslaget er ændret i overensstemmelse hermed.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker, at de øvrige høringssvar ikke giver anledning til ændringer af lovforslaget.

2.2.2. Forsøg med udvidet adgang til dispensationer fra lokalplaner

Aabenraa Kommune ønsker i relation til lovforslagets § 3, med henvisning til den treårige forældelsesfrist i planlovens § 56, stk. 1, at der i forbindelse med forsøgsordningen kan gives et tidsperspektiv på udnyttelse af en dispensation efter lovens § 19, stk. 1, der svarer til forsøgsordningens varighed.

Haderslev Stift har indhentet en udtalelse fra Rønnow Arkitekter A/S (kg. bygningsinspektør) for så vidt angår Rødekro, Vamdrup og Nordborg sogne.

Stiftsøvrigheden opfordrer på baggrund heraf til, at der i alle forhold, og derfor også i forbindelse med forsøgsordningen for frie bymidter, er fokus på kirkernes betydning som kulturhistoriske elementer og kendemærker både i byerne og i landskabet.

Stiftsøvrigheden bemærker videre, at kirkernes landskabelige og bymæssige betydning har en stor værdi for Danmarks kulturarv og landskabelige identitet. Dette gælder for stort set alle kirker, men særligt skal man være opmærksom på, at de danske middelalderkirker samlet set udgør ét omfattende monument, hvis lige ikke findes mange steder i verden.

I det omfang forsøgsordningen for frie bymidter omfatter kirkeomgivelser og kirkelandskabet, anmoder stiftsøvrigheden derfor om, at der ikke dispenseres fra principperne herfor, som typisk findes i kommuneplanernes retningslinjer for kirkeomgivelserne, og som vil være en forudsætning for og dermed integreret i det nuværende plangrundlag.

Ribe Stift (stiftsøvrigheden) bemærker, at kirkerne i Danmark er en væsentlig del af kulturhistorien, og mange af dem ligger som væsentlige kendingsmærker i landskabet, samt en del af arkitektonisk og arkæologisk arv. Kirkerne og deres

omgivelser skal søges bevaret på en sådan måde, at harmonien mellem kirke og omgivelser opretholdes. Stifterne og kommunerne skal derfor sikre indsynet til og udsynet fra kirkerne og skal gennem de udpegede kirkebeskyttelsesområder bidrage til at sikre, at kirkerne bevares som tydelige kendingsmærker i landskabet og respekteres i den kommunale planlægning.

Stiftsøvrigheden bemærker videre, at det er vigtigt med mere liv til midtbyen, og opfordrer samtidig kommunen til at skåne og tage hensyn til kirkens ind- og udsyn. Grindsted Kirke bør fortsat fremstå som sognets kendingsmærke med den respekt, som der bør være også i den kommunale planlægning.

Arkitektforeningen støtter, at der åbnes for at dispensere fra lokalplanernes anvendelsesbestemmelser. Dermed er der ikke behov for at udarbejde nye lokalplaner, hvilket er en omfattende og omstændelig proces i forhold til at lave forsøgsvisе tiltag.

Arkitektforeningen bemærker i den forbindelse, at man i kommunerne skal være opmærksomme på, hvad permanente dispensationer betyder for den langsigtede planlægning.

Arkitektskolen Aarhus (AARCH) bemærker, at formålet med forslaget om at udvide dispensationsbestemmelsen i planlovens § 19, stk. 1, fremstår meget uklart. Kommunen kan til enhver tid udarbejde en lokalplan, og denne kan udarbejdes som en overlappende lokalplan, der udelukkende justerer anvendelsesparagrafferne. Fordelen med den foreslåede ordning må anses som minimal. Ordningen vil primært medføre mindre transparens i den fysiske planlægning begrænset til "naboorientering" frem for en bredere høring over lokalplanforslag. En lokalplan har tilmed den fordel, at den sikrer klarhed over den enkelte ejendoms mulighed i handelsøjemed.

AARCH vurderer, at det vil være næsten lige så hurtigt at lave en forholdsvis kortfattet lokalplan, eller en ny overlappende lokalplan der kun regulerer udvalgte bestemmelser, og dermed sikre en ordentlig planlægningsproces. Hvis planlægningen ikke kan rumme den ønskede udvikling af en bymidte, er svaret ikke at se bort fra det eksisterende plangrundlag gennem dispensation – men derimod at etablere et nyt plangrundlag.

Teleindustrien (TI) bemærker, at lokalplaner for bymidterne generelt indeholder et udtalt fokus på den fysiske udformning af bygninger og arkitektur, uden at der tilsvarende tages stilling til anvendelse af området og til udviklingen af området og de behov, som brugerne af området måtte have. Den digitale infrastruktur, herunder mobildækning, er sjældent et prioriteret område i lokalplanlægningen, og ofte er der i lokalplanerne pålagt begrænsninger og krav, som ikke forholder sig til den teknologiske udvikling og behovet for tidssvarende og fremtidssikret mobildækning. Det er således ikke ualmindeligt, at lokalplaner for områder i bymidterne indeholder utidssvarende begrænsninger for udbygningen af teleinfrastrukturen, herunder mobildækning. Dette betyder, at der ofte skal vedtages et lokalplantillæg, før der skabes tidssvarende rammer for mobildækning, eller (mere ideelt) at der skal vedtages en temalokalplan for antenner og master, således at der skabes tidssvarende rammer for mobildækning i kommunen.

TI finder det positivt, at lovforslaget åbner mulighed for, at kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde kan anvende dispensationskompetencen i planlovens § 19, stk. 1, selvom dispensationen er i strid med principperne i den pågældende plan.

TI bemærker i den forbindelse, at der i forhold til etablering af mobilantenner og opsætning af radioudstyr i bymidter har været flere tilfælde, hvor der har været tvivl om, hvorvidt en opsætning af udstyret vil være i strid med formålsbestemmelserne eller principperne i de gældende lokalplaner, uagtet at nødvendigheden af tilstrækkelig mobil- eller radiodækning af området ikke har været genstand for tvivl.

På den baggrund foreslår TI, at opsætning af radio- og mobiludstyr til sikring af en fremtidssikret dækning eksplicit indgår i den foreslåede ordning, hvor kommunalbestyrelsen vil kunne anvende den udvidede dispensationsadgang, idet en levende og attraktiv bymidte i sagens natur også omfatter adgang til en tidssvarende og fremtidssikret teleinfrastruktur.

Kommentar

Det fremgår af udkastet til lovforslag, at kommunalbestyrelserne i forsøgskommunerne efter By-, Land- og Kirkeministeriets vurdering bør gives udvidet adgang til, i overensstemmelse med forsøgsordningens formål om understøttelse af bylivet i forsøgsbyernes bymidter, at dispensere fra lokalplaners principper med henblik på at kunne arbejde mere fleksibelt med f.eks. at omdanne ubenyttede lokaler i bymidten. By-, Land- og Kirkeministeriet vurderer endvidere, at en udvidet dispensationsadgang vil kunne have positive konsekvenser for bymiljøet. Den foreslåede adgang for kommunalbestyrelsen til i særlige tilfælde at anvende dispensationskompetencen efter planlovens § 19, stk. 1, selvom dispensationen er i strid med principperne i den pågældende plan, vil gøre det muligt for kommunalbestyrelsen at dispensere til, at et område eller en bygning kan udnyttes på en for bylivet i bymidten hensigtsmæssig måde, selvom det strider mod den anvendelse, der oprindeligt er lokalplanlagt for.

Af udkastet til lovforslag fremgår også, at kommunalbestyrelsen ikke vil kunne bemyndige en grundejer- eller beboerforening til at meddele dispensationer efter den foreslåede, udvidede dispensationskompetence, jf. herved planlovens § 21, stk. 1, og at den foreslåede ordning ikke i øvrigt indeholder ændringer af bestemmelser i planloven eller den tilhørende praksis.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker i den forbindelse, at der ikke med den foreslåede ordning er lagt op til en ændret afgrænsning af de hensyn, der kan indgå i kommunalbestyrelsens vurdering og afvejning i den enkelte dispensationssag, eller en ændret regulering af denne vurdering og afvejning. Dette gælder også hensynet til kirkerne og kirkernes omgivelser.

By-, Land- og Kirkeministeriet finder dernæst ikke, at den foreslåede ordning også bør omfatte en mere lempelig forældelsesfrist (udnyttelsesfrist) end den almindelige treårige frist, der gælder for dispensationer efter planlovens § 19, stk. 1, jf. herved lovens § 56, stk. 1.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker endvidere, at det i anledning af høringsvaret fra TI er tilføjet som et præciserende eksempel i lovforslagets bemærkning-

ger, at kommunalbestyrelsen vil kunne anvende den udvidede dispensationsadgang til efter en konkret vurdering at imødekomme ønsker om opsætning af udstyr til radiokommunikationsformål med henblik på en tidssvarende dækning, forudsat at dette i øvrigt stemmer overens med forsøgsordningens formål om understøttelse af bylivet i forsøgsbyernes bymidter.

2.2.3. Tilskud til leje af ubenyttede erhvervslejemål

Dansk Erhverv bemærker, at der med forslaget er risiko for, at lejere kan spekulere i prisen og dermed bliver konkurrenceforvridende. Det er vigtigt for Dansk Erhverv, at udgangspunktet er markedsleje. Der ses positivt på, at velfærdsfunktioner flyttes ind i bymidterne, da det kan skabe naturlig kundeflow. Dansk Erhverv mener, at dette bedst sikres jf. planlovens krav om, at kommunerne skal formulere en bymidtestrategi. Dvs. at erhvervslejemål udlejes med afsæt i en kortlægning af byens behov og muligheder frem for lappeløsninger.

EjendomDanmark vurderer, at det er et godt tiltag, at der skabes hjemmel til at yde tilskud til leje af erhvervslokaler. Det er dog EjendomDanmarks vurdering, at det er vigtigt, at der kan sættes hurtigt ind for at bevare aktiviteterne i bymidterne, hvis der er erhvervslejemål, som bliver ledige og ikke umiddelbart har udsigt til genudlejning. I sådan en situation vil kontinuiteten i benyttelsen af lokalerne blive brudt, hvis et erhvervslejemål skal henstå ubenyttet i mindst 90 dage, forinden det kan inddrages i en plan for bevarelse af aktiviteterne. EjendomDanmark foreslår, at § 4, stk. 1, suppleres med tilføjesen ”eller hvis det vurderes, at et ledigblevet erhvervslejemål ikke kan genudlejes”.

Kommentar

Det fremgår af udkastet til lovforslag vedrørende forslaget om tilskud til fysiske og juridiske personer til leje på markedsvilkår af erhvervslejemål, som har været ubenyttede i mindst 90 dage (lovforslagets § 4), at det vil være afgørende for kommunalbestyrelsens anvendelse af tilskudsmuligheden vil være, om tilskuddet til huslejen vil kunne bidrage til at få aktiveret ubenyttede lokaler i bymidten. Ved bedømmelsen af den enkelte ansøgning vil kommunalbestyrelsen kunne lægge vægt på, om den pågældende lejer med et tilskud vil kunne bidrage til at skabe liv i bymidten. Det kan f.eks. være i form af publikumsvendte aktiviteter, eller hvis der er tale om aktiviteter eller målgrupper, der ikke findes i bymidten i forvejen. Det skal også indgå i kommunalbestyrelsens vurdering, om lejerens fremadrettet kan betale huslejen uden tilskud.

Af udkastet til lovforslag fremgår også, at det vil være en betingelse for ydelse af tilskud, at der er tale om erhvervslejemål, som reelt har været ubenyttet i mindst 90 dage. Det vil således ikke være tilstrækkeligt, at aktiviteter blot indstilles i en periode med henblik på efterfølgende at opnå tilskud til huslejen. Det vil endvidere være en betingelse for ydelse af tilskud, at der er tale om leje på markedsvilkår. Dette betyder, at huslejen til udlejer skal svare til markedslejen, og at udlejer ikke må stilles bedre, end hvis udlejning var sket uden kommunalt tilskud.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker, at det i anledning af høringssvaret fra Dansk Erhverv er tilføjet i lovforslagets bemærkninger, at kommunalbestyrelsen ved anvendelse af tilskudsmuligheden med fordel vil kunne tage afsæt i en kortlægning af byens behov og muligheder.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker dernæst, at de ovennævnte høringssvar ikke i øvrigt giver anledning til ændringer af lovforslaget.

Side 22
Akt nr. 347448

2.2.4. Erhvervelse/leje af bebyggede ejendomme til velfærdsfunktioner

Odder Kommune er af den opfattelse, at muligheden for, at kommunalbestyrelsen kan erhverve eller leje bebyggede ejendomme på markedsvilkår til brug for velfærdsfunktioner allerede eksisterede, i hvert fald når velfærdsforanstaltninger oversættes til offentlige velfærdsforanstaltninger, eller brugen i øvrigt er formål, som kommunen kan forestå. Under bemærkningerne til § 5 er bl.a. anført, at "Bestemmelsen vil ikke give kommunalbestyrelsen mulighed for at opføre nye bygninger til brug for velfærdsfunktioner." Det ønskes bekræftet eller præciseret, at Odder Kommune (og øvrige kommuner tilsvarende) ikke bliver begrænset i allerede eksisterende muligheder gennem lovforslaget, men at formålet med lovforslaget er at udvide de omfattede kommuners muligheder.

Aabenraa Kommune ønsker præciseret, at velfærdsfunktioner ikke alene omfatter kulturskoler, men også kulturhuse og kulturtilbud generelt, og at denne præcisering foretages alle steder i lovforslaget, hvor der nævnes velfærdsfunktioner.

Cyklistforbundet foreslår, at lovforslaget ændres, så det bliver muligt for kommunerne at overtage en strategisk placeret tom bygning og indrette denne til indendørs cykelparkering, evt. med tilknyttet (forpagtet) café, og at staten opretter en ny pulje i tilknytning til lovforslaget, hvor kommunerne kan ansøge om at forbedre cykelforbindelserne til samt cykelparkeringsforholdene i bymidterne.

Danmarks Frie AutoCampere foreslår, at lovforslaget udvides med, at kommunalbestyrelsen ud over bebyggede ejendomme også kan erhverve eller leje centralt beliggende arealer med den hensigt at gøre det muligt for autocamperturister at besøge de pågældende bymidter. Formålet med tilføjelsen er bl.a. etablering af åbent fællesområde i bymidten, hvor borgere og andre til daglig kan mødes uformelt ved borde, bænke, legeplads, petanque ol. og i forbindelse med byarrangementer, f.eks. markedsdage, "open-by-night" eller musikalske arrangementer, sikring af parkeringsmuligheder til alle, og at inden- og udenlandske autocamperturister vil styrke handlen i byen. Forslaget har også til hensigt at gøre det muligt for autocamperturister at besøge de pågældende bymidter, møde lokalbefolkningen og få et godt indtryk af en levende, mindre dansk by.

EjendomDanmark vurderer overordnet, at det er godt, at der skabes hjemmel til, at kommunalbestyrelserne kan købe eller leje ejendomme som led i bestræbelserne på at fastholde aktiviteterne i bymidterne. EjendomDanmark gør dog opmærksom på, at erhvervslejeloven ikke giver en erhvervslejer ret til at overlade brugen af et erhvervslejemål – hverken helt eller delvist – til andre personer. En kommunalbestyrelse, som lejer et erhvervslejemål, har således ikke mulighed for at overlade brugsretten helt eller delvist til andre personer med eller uden betaling, hvis ikke aftalen mellem ejeren af ejendommen og kommunalbestyrelsen indeholder vilkår herom. EjendomDanmark mener ikke, at der er behov for ændring af lovforslagets § 5.

Teleindustrien foreslår, at afgrænsningen af velfærdsfunktioner, jf. lovforslagets § 5, stk. 2, udvides til også at omfatte borgernære funktioner såsom dækning med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, jf. teleloven, idet teleselskaberne i bymidterne typisk vil have meget begrænsede muligheder for placering af udstyr.

Kommentar

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker overordnet til forslagene fra Cyklistforbundet og Danmarks Frie AutoCampere, at aftalepartierne på baggrund af ansøgninger fra de 14 udvalgte kommuner har besluttet hvilke regler, der skal gives frihed fra, og hvilke nye lovhjemler der skal tilvejebringes.

Det fremgår af udkastet til lovforslag vedrørende forslaget om erhvervelse eller leje af bebyggede ejendomme til velfærdsfunktioner (lovforslagets § 5), at det indgår i forsøgsordningen for frie bymidter, at der i bymidterne etableres lokale velfærdscentre – indeholdende velfærdsfunktioner med nye tilbud og funktioner, der kan skabe nærhed og understøtte bylivet, som f.eks. borgerservice, sundhedsfunktioner, kulturskoler, fritidsaktiviteter og biblioteker. Formålet med velfærdsfunktionerne er at skabe bedre service og lokalmiljøer for borgerne, da der kan være langt til nærmeste større by.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker, at det i anledning af høringssvaret fra Odder Kommune er tilføjet i lovforslagets bemærkninger, at bestemmelsen i lovforslagets § 5 om kommunalbestyrelsens adgang til at erhverve eller leje bebyggede ejendomme på markedsvilkår til brug for velfærdsfunktioner har til hensigt at udvide og ikke begrænse kommunernes nuværende muligheder.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker endvidere, at der i anledning af høringssvaret fra Aabenraa Kommune er foretaget en ændring af bestemmelsen i lovforslagets § 5 i relation til forståelsen af udtrykket "velfærdsfunktioner", idet ordet "kulturskoler" er ændret til "kulturtilbud", ligesom det i lovforslagets bemærkninger er oplyst, at "kulturtilbud" bl.a. kan være kulturhuse og kulturskoler.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker dernæst, at de ovennævnte høringssvar ikke derudover giver anledning til ændringer af lovforslaget.

2.2.5. Overskudskapacitet og lokaleudlejning i velfærdscentre

Aabenraa Kommune og Sønderborg Kommune noterer sig, at den foreslåede ordning kun giver kommunalbestyrelsen mulighed for at planlægge for overskudskapacitet i form af overtagelse (køb eller leje) af bebyggede ejendomme eller eksisterende lokaler i bymidten, som ombygges til velfærdsfunktioner.

Aabenraa Kommune ønsker specificeret, om der i forbindelse med planlægning for overskudskapacitet og udlejning må udføres tilbygning til eksisterende lokaler i bymidten, således at ejendommen kan rumme de ønskede velfærdsfunktioner, eller om der alene må ombygges inden for eksisterende bygningsmasse. Aabenraa Kommune ønsker, at det muliggøres at opføre mindre tilbygninger til eksisterende bygningsmasse, da det kan være vanskeligt at ombygge og tilpasse eksisterende byggeri til nye funktioner.

Aabenraa Kommune noterer sig, at forsøgskommunerne efter forsøgsperioden vil skulle afvikle den planlagte overskudskapacitet, som er udlånt eller udlejet til

andet end lovlige kommunale formål. Derudover står der i indledningen til de almindelige bemærkninger til lovforslaget under punkt 3 ved krav til at indgå i forsøgsordningen, at lokale private og civile aktører, f.eks. lokale ildsjæle og foreninger, skal inddrages i et bredt samarbejde med kommunen. Med afsæt i kravet til at indgå i forsøgsordningen forventes der at skulle etableres et eller flere samarbejder med lokale ildsjæle og foreninger omkring etablering, fremtidig udvikling og drift af velfærdsfunktionen. Aabenraa Kommune påpeger, at det kan være yderst uhensigtsmæssigt for de lokales engagement i og ejerskab til projektet, hvis der allerede ved projektets opstart er en slutdato og en plan for afvikling.

Odder Kommune anmoder om bekræftelse af, at der er eller skabes hjemmel til (og mulighed for støtte til) begrænset nybyggeri. Odder Kommune ejer Rosensgade 10 og har igennem mange år udlejet bygningen til den foreningsdrevne biograf, Biffen i Odder er en foreningsbiograf, fordi driften varetages af frivillige, ulønnede medarbejdere. De eneste tre funktioner, der får betaling for det arbejde, der udføres i Biffen, er den daglige leder, rengøringen og revisionen. Som led i forsøgsprojektet ønskes bygningen ombygget, og i et begrænset omfang skal der tillige ske en vis tilbygning, idet der bygges oven på den eksisterende bygning, og/eller ved at der sker en vis udvidelse i stueplan. Formålet er at sikre, at bygningen fremover kan tjene til såvel biograf som mange andre formål. Disse andre formål er omfattet af begrebet velfærdsforanstaltninger.

Sønderborg Kommune gør opmærksom på, at det er vigtigt, at en tilbygning kan kombineres med overskudskapacitet. En tilbygning kan være essentiel, hvis man ønsker at tilpasse en eksisterende bygning, så den lever op til de behov, som velfærdsfunktionen skal dække.

Sønderborg Kommune finder det problematisk, at overskudskapaciteten som udgangspunkt skal afvikles, når forsøgsordningen udløber. Hvis bygningens arealer er disponeret i forhold til en overskudskapacitet, vil det gøre at kommunen efter forsøgsordningen kan få lokaler i overskud. Dette gør, at det er meget risikofyldt at planlægge med overskudskapacitet inden for forsøgsordningen, da kommunen efter forsøgsordningens udløb vil have en delvist tom bygning med ubetalte udgifter og færre mennesker i bymidten til følge. Sønderborg Kommune opfordrer til en ændring, så kommunen ikke er forpligtet til at afvikle overskudskapaciteten, når forsøgsordningen udløber.

EjendomDanmark peger på, at en kommunalbestyrelse ikke vil have ret til at videreudleje lejede erhvervslokaler, uanset at det måtte fremgå af loven, hvis ikke den underliggende lejeaftale giver mulighed herfor. Derudover kan der være en risiko for, at en kommunalbestyrelses udlejning og/eller videreudlejning vil bidrage til den aktivitetsnedgang i bymidterne, som lovforslaget har til formål at afværge. Hvis en kommunalbestyrelse lejer nogle lokaler, som er større end kommunens aktuelle behov, er det jo for så vidt positivt for den udlejer, som har indgået lejeaftalen med kommunalbestyrelsen. Men hvis kommunalbestyrelsen så videreudlejer en del af disse lokaler til en lejer, så kan det jo komme til at virke konkurrenceforvridende i forhold til andre udlejere i lokalområdet.

På helt tilsvarende vis – og måske endda i højere grad – vil det komme til at virke konkurrenceforvridende i forhold til andre udlejere i lokalområdet, hvis kommunalbestyrelsen køber en ejendom og begynder at udleje lokalerne i ejendommen. Her vil kommunen jo som ejer af ejendommen komme til at udøve en direkte konkurrerende rolle i forhold til private udlejere i området.

Hvis kommunalbestyrelsen indleder en udlejningsaktivitet med lokaler, som kommunen råder over som ejer eller lejer, så vil de lejere, som der måtte blive indgået aftale med, jo forsvinde som potentielle kunder for de øvrige udlejere i lokalområdet. På den måde vil der være en risiko for, at kommunal udlejningsaktivitet ikke modvirker en aktivitetsnedgang i bymidterne, men derimod bidrager til at fastholde et lavt aktivitetsniveau eller eventuelt bidrager til yderligere aktivitetsnedgang. På lidt længere sigt kan der være en risiko for, at private udlejere opgiver at fastholde en ejendomsportefølje i de udsatte bymidter, fordi kommunal udlejning har en negativ påvirkning af udlejningsmarkedet.

EjendomDanmark har derfor svært ved at se, at en mulighed for kommunal udlejning eller videreudlejning af erhvervslokaler kan bidrage til at fastholde aktivitetsniveauet i bymidterne. EjendomDanmark foreslår, at § 7 udgår af lovforslaget, eller alternativt at bestemmelsen ændres således, at kommunal udlejning alene er tilladt, hvis det er en afgørende økonomisk forudsætning for en kommunalbestyrelses indgåelse af lejeaftaler eller køb af ejendom.

Kommentar

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker samlet hertil, at den foreslåede adgang for forsøgskommunerne til dels at planlægge for overskudskapacitet i bygninger, der indeholder velfærdsfunktioner, dels at udleje lokaler i sådanne bygninger på markedsvilkår (§§ 6 og 7 i udkastet til lovforslag), er baseret på en politisk beslutning i aftalekredsen bag forsøgsordningen.

Det fremgår af udkastet til lovforslag, at fire kommuner i de kvalificerede forsøgsansøgninger har søgt om mulighed for at kunne planlægge for overskudskapacitet i lokale velfærdscentre med henblik på kommerciel udlejning på markedsvilkår til privatpersoner eller erhvervsdrivende, som kan indgå i husets drift og fremtidige udvikling. I de fire konkrete forsøg er der tale om, at kommunen ønsker at opkøbe eksisterende ejendomme eller tomme lokaler og ombygge dem til velfærdsfunktioner, der både skal rumme offentlige og private funktioner.

Af udkastet til lovforslag fremgår desuden, at den foreslåede ordning, for at reducere konkurrencebegrænsning, kun vil give kommunalbestyrelsen mulighed for at planlægge for overskudskapacitet i form af overtagelse (køb eller leje) af bebyggede ejendomme eller eksisterende lokaler i bymidten, som ombygges til velfærdsfunktioner. Kommunalbestyrelsen vil således ikke kunne planlægge for overskudskapacitet gennem nybyggeri, da det i højere grad ville kunne føre til øget udbud af udlejningslokaler i bymidten og dermed påvirke det private udlejningsmarked. Efter forsøgsperioden vil forsøgskommunerne fortsat kunne bruge lokalerne til lovlige kommunale formål. Den planlagte overskudskapacitet, som er udlånt eller udlejet til andet end lovlige kommunale formål, vil som udgangspunkt skulle afvikles.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker, at høringssvarene fra Aabenraa Kommune, Odder Kommune og Sønderborg Kommune har givet anledning til en ændring af bemærkningerne til lovforslagets § 5 om kommunalbestyrelsens adgang til at erhverve eller leje bebyggede ejendomme på markedsvilkår til brug for velfærdsfunktioner. Det er således præciseret, at § 5 som udgangspunkt ikke vil give kommunalbestyrelsen mulighed for at opføre nye bygninger til brug for borger-nære velfærdsfunktioner – med tilhørende mulighed for at udleje lokaler i sådanne nye bygninger. Dog vil de bebyggede ejendomme, som kommunalbestyrelsen måtte købe eller leje til brug for borger-nære velfærdsfunktioner, i begrænset omfang kunne tilbygges, hvis det er nødvendigt for at realisere anvendelsen til velfærds-center, og hvis det samtidig vurderes, at det ikke vil påvirke det private udlejnings-marked. Dette vil også gælde i de tilfælde, hvor kommunen i forvejen ejer eller lejer den pågældende ejendom.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker dernæst, at de ovennævnte høringssvar ikke i øvrigt giver anledning til ændringer af lovforslaget.

2.2.6. Forsøg med uddeling af adfærdsfremmende gaver

Billund Kommune ønsker, at mulighederne vedr. adfærdsfremmende gaver udvides med en mulighed til at kunne give adfærdsfremmende gaver til at motivere grupper af borgere til at involvere sig i projektet. Det kan eks. være i form af en ny ovn til en kreativ keramikgruppe i bytte for frivillige timer i kreative værksteder/borgerhus.

Aabenraa Kommune bemærker til lovforslagets mulighed for uddeling af adfærdsfremmende gaver, at der er behov for et fokus på, hvordan dette indmeldes i forbindelse med udbetaling af tilskud og afrapportering med mere.

Dansk Erhverv ser gerne, at lovforslaget i endnu højere grad har fokus på initiativer, der kan skabe naturligt og kontinuerligt flow i bymidterne frem for incitamenter, der har karakter af "stop-and-go-effekter". Det kan være større begivenheder og events over en længere periode, som samler bymidten på tværs af brancher.

Kommentar

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker samlet hertil, at den foreslåede adgang for forsøgskommunerne til at uddele adfærdsfremmende gaver til borgere med henblik på at understøtte bylivet i en forsøgsbymidte (§ 8 i udkastet til lovforslag) er baseret på en politisk beslutning i aftalekredsen bag forsøgsordningen.

Det fremgår af udkastet til lovforslag, at kommunalbestyrelserne i forsøgskommunerne vil få mulighed for at understøtte bylivet og erhvervsaktiviteten i forsøgsbymidter ved i et vist omfang at uddele adfærdsfremmende gaver til borgere.

Af udkastet til lovforslag fremgår endvidere – vedrørende lovforslagets § 11 om forlængelse, offentliggørelse, indberetning og evaluering af forsøg – at det bl.a. er hensigten med bemyndigelsen i § 11, stk. 2, at ministeren for byer og landdistrikter vil fastsætte minimumskrav til offentliggørelse og evaluering af de forsøg, der gennemføres med hjemmel i dette lovforslag, som kommunalbestyrelserne beslutter at iværksætte, ændre eller afbryde i de udvalgte bymidter. Derudover er det hensigten at fastsætte krav om indberetning af iværksættelsen af forsøg og den gennemførte evaluering til By-, Land- og Kirkeministeriet.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker, at de ovennævnte høringssvar ikke giver anledning til ændringer af lovforslaget.

Side 27
Akt nr. 347448

2.2.7. Ophævelse af fredskovspligt efter lov om skove

Rebild Kommune bemærker, at jævnfør udkastet til lovforslag skal størrelsen af erstatningsskoven udgøre mindst 200 % af det areal, hvor fredskovspligten ophæves. Det undrer Rebild Kommune, at dette skal fastholdes i en forsøgsordning med begrænset løbetid. Arealerne, der ønskes fritaget fra fredskovspligten, er arealer langs banen, hvor kvaliteten og udstrækningen af skoven er begrænset. Rebild Kommune anbefaler derfor, at kravet fjernes i forsøgsordningen, så fokus bliver på at skabe en sammenhængende midtby og ikke på at skulle ud og finde nye arealer til skov.

Arkitektskolen Aarhus bemærker, at man måske burde benytte lejligheden til at overveje, om der burde være en bestemmelse i skovloven svarende til ministerens beføjelser i planlovens § 3. Anvendelsen af en sådan bestemmelse skal naturligvis "hegnes ind" i lovkommentarerne, så alle bynære skovarealer ikke pludselig er i farezonen.

Kommentar

Det fremgår af udkastet til lovforslag vedrørende forslaget om ophævelse af fredskovspligt (§ 9 i udkastet til lovforslag), at de to projekter i Aabenraa Kommune og Rebild Kommune efter Miljøministeriets vurdering ikke kan gennemføres efter de gældende regler i skovloven og den tilhørende praksis. For at muliggøre projekterne foreslås det, at miljøministeren efter ansøgning fra kommunalbestyrelsen ophæver fredskovspligten på dels de arealer i Aabenraa Kommune, der er nødvendige for, at der i Rødekro bymidte kan skabes et byrum mellem stationsområdet og den øvrige bymidte, dels de arealer i Rebild Kommune, der er nødvendige for, at der i Støvring bymidte kan skabes et byrum med forskellige funktioner i tilknytning til jernbanestationen. Derudover foreslås det, at miljøministeren i afgørelserne vil fastsætte vilkår om etablering af erstatningsskov, at størrelsen af erstatningsskoven vil skulle udgøre mindst 200 % af det areal, hvor fredskovspligten ophæves, og at bekendtgørelse om erstatningsskov og særlige regler vedrørende kystbeskyttelse på fredskovspligtige arealer m.v. vil finde anvendelse ved fastsættelse af øvrige vilkår vedrørende erstatningsskoven.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker, at de ovennævnte høringssvar ikke umiddelbart giver anledning til ændringer af lovforslaget.

By-, Land- og Kirkeministeriet er imidlertid bekendt med, at kommunalbestyrelserne i Aabenraa Kommune og Rebild Kommune ikke råder over de arealer, som er omfattet af forslaget om ophævelse af fredskovspligt. Arealet i Aabenraa Kommune er privatejet, mens arealet i Rebild Kommune ejes af Banedanmark.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker, at dette har givet anledning til en ændring af lovforslaget, idet ordene "efter ansøgning fra kommunalbestyrelsen" er ændret til "efter ansøgning". Hensigten hermed er at tydeliggøre, at ansøgning om ophævelse af fredskovspligt i givet fald vil blive indgivet af lodsejer. I tilknytning hertil er det tilføjet i lovforslagets bemærkninger, at miljøministeren (Miljøstyrelsen) som led i behandlingen af den enkelte ansøgning om ophævelse af fredskovs-

pligt forudsættes at kontakte henholdsvis Aabenraa Kommune og Rebild Kommune med henblik på, at kommunalbestyrelsen får lejlighed til at vurdere, om det ansøgte er inden for rammerne af det projekt, som er beskrevet i kommunens kvalificerede forsøgsansøgning, og at kommunalbestyrelsen på den baggrund over for miljøministeren (Miljøstyrelsen) vil kunne oplyse, om kommunalbestyrelsen kan støtte ansøgningen. Det er desuden tilføjet, at den foreslåede ordning ikke regulerer muligheden for, at kommunalbestyrelsen i Aabenraa Kommune eller Rebild Kommune eventuelt erhverver det omhandlede fredskovspligtige areal med henblik på at opnå adgang til at indgive ansøgning om ophævelse af fredskovspligten.

2.2.8. Tilskud til forsøgsbyerne

Billund Kommune, Kolding Kommune og Rebild Kommune ønsker mulighed for at søge om refusion for udgifter afholdt fra 1. januar 2024 og dermed inden forsøgsordningen er trådt i kraft.

Billund Kommune ønsker, at der i den kommende bekendtgørelse indarbejdes en mulighed for at søge om refusion af afholdte udgifter (afholdt inden d. 1. juli 2024) inden forsøgsordningen er trådt i kraft – dvs. fra starten af 2024, dog med det forbehold at disse aktiviteter, ved afholdelse, skal være i overensstemmelse med gældende lovgivning.

Kolding Kommune angiver, at det er en stor udfordring at Kolding Kommune er forhindret i at komme i gang, fordi loven med hjemmel til at fastsætte nærmere regler om midlerne først forventes at træde i kraft den 1. juli 2024. Kolding Kommune oplyser, at det er en udfordring, hvis kommunen ikke kan forvente at få mulighed for at få refusion for udgifter, der er afholdt inden loven forventes at træde i kraft 1. juli 2024, da kommunen er klar til at starte, alle lokale aktører, frivillige og lønnede er klar. Kolding Kommune anfører, at hvis kommunen ikke aktiverer denne del nu, er der stor fare for, at engagementet og tilliden til projektet falder. Kolding Kommune vurderer, at konsekvenserne heraf vil være et projekt, der starter i et meget lavt engagement. Kolding Kommune vil skulle bruge uanede mængder af tid på at søge genopbygning af tillid og engagement, og kommunen vil måske nå at "tabe" nogle for meget. Kolding Kommune bemærker, at det har store konsekvenser for et projekt i et lokalsamfund, der kun lever i kraft af de lokale og deres ressourcer.

Rebild Kommune vil gerne appellere til, at det bliver muligt at søge refusion for udgifter, der er beskrevet i kommunernes kvalificerede ansøgninger, og som afholdes allerede fra 1. januar 2024, som det tidligere var planlagt. Rebild Kommune bemærker, at kommunerne har været i gang med inddragelse af interessenter siden august 2022 i forbindelse med udarbejdelse af den kvalificerede ansøgning. Rebild Kommune bemærker, at det gør det svært at fastholde den gode dialog og inddragelse, hvis processen skal udskydes igen.

Rebild Kommune bemærker, at kommunerne på informationsmødet den 11. december 2023 blev informeret om, at muligheden for at få refusion ikke var hængt op på byfornyelsesloven. Rebild Kommune bemærker, at der med byfornyelsesloven følger mulighed for at gøre brug af låneadgang og dermed få mulighed for yderligere finansieringsmuligheder. Rebild Kommune er uforstående overfor, at

denne mulighed ikke er en del af lovforslaget. Rebild Kommune anbefaler, at muligheden for låneadgang tilføjes lovforslaget, så der er mulighed for yderligere finansieringsmuligheder til udviklingen af midtbyerne.

Odder Kommune anmoder om bekræftelse af, at der er eller skabes (hjemmel til og) mulighed for støtte til begrænset nybyggeri. Odder Kommune ejer Rosensgade 10 og har igennem mange år udlejet bygningen til den foreningsdrevne biograf, Biffen. Biffen i Odder er en foreningsbiograf, fordi driften varetages af frivillige, ulønnede medarbejdere. De eneste tre funktioner, der får betaling for det arbejde, der udføres i Biffen, er den daglige leder, rengøringen og revisionen. Som led i forsøgsprojektet ønskes bygningen ombygget, og i et begrænset omfang skal der tillige ske en vis tilbygning, idet der bygges oven på den eksisterende bygning, og/eller ved at der sker en vis udvidelse i stueplan. Formålet er at sikre, at bygningen fremover kan tjene til såvel biograf som mange andre formål. Disse andre formål er omfattet af begrebet velfærdsforanstaltninger.

Odder Kommune bemærker, at låneadgang for kommunens egen udgiftsandel ikke er inkorporeret i lovforslaget trods ønske herom fremsat ved indsendelse af kvalificeret ansøgning. Odder Kommune anfører, at det evt. kunne overvejes at lade kommunens investeringer i denne ordning være omfattet af "lånebekendtgørelsen", bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier, således at de enkelte kommuner opnår mulighed for at belåne egne nettoudgifter med 95 % af investeringerne. Odder Kommune bemærker, at dette i så fald ville svare til, hvad der gælder på det meget nærtbeslægtede område byfornyelse.

Region Midtjylland bemærker, at forsøgsordningen for frie bymidter er rettet mod landets kommuner, som har myndighedsansvaret i forhold til planlægning i byerne. Region Midtjylland bemærker, at regionerne er ansvarlig myndighed for flere centrale velfærdsfunktioner, som oplagt bør samtænkes og samlokaliseres med bymidternes øvrige funktioner og byliv, f.eks. inden for sundhed, mobilitet og uddannelse. Region Midtjylland finder, at regionerne derfor i lovforslaget også bør sikres mulighed for at indgå i og i visse tilfælde, hvor det er hensigtsmæssigt og efterspurgt lokalt, stå for initiativer, der kan finansieres af ordningen.

Danmarks Frie AutoCampere bemærker, at lovudkastets § 10 om tilskud til forsøgsbyerne indeholder formuleringen "og andre bylivsskabende projekter". Danmarks Frie AutoCampere formoder derfor, at anlæg og/eller indretning af fælles- og parkeringsområder vil kunne opnå tilskud efter loven.

Kommentar

Det fremgår af udkastet til lovforslag vedrørende forslaget om tilskud til forsøgsbyerne (lovforslagets § 10), at ministeren for byer og landdistrikter efter ansøgning fra de enkelte kommunalbestyrelser i forsøgskommunerne vil kunne yde tilskud til etablering af velfærdsfunktioner, fornyelse af bymidten og andre bylivsskabende projekter, og at ministeren vil fastsætte nærmere regler om udmøntning og anvendelse af sådanne tilskud. Ministeren for byer og landdistrikter vil anvende den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i lovforslagets § 10, stk. 2, til at fastsætte nærmere regler om midlernes anvendelse, tildeling og hjemtagning, overførsel af ubrugte midler og brug af administrative systemer. Der forventes således bl.a.

fastsat regler om, at midlerne til etablering af velfærdsfunktioner vil kunne anvendes til bl.a. ombygninger og drift, f.eks. tilskud til løn, og at midlerne til fornyelse af bymidten vil kunne anvendes til forsøgskommunernes indsatser og aktiviteter i bymidterne, f.eks. områdefornyelse, bygningsfornyelse, friarealforbedring, projektdelse og evaluering.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker, at det i anledning af høringssvarene fra Odder Kommune og Danmarks Frie AutoCampere er tilføjet som præciserende eksempler i lovforslagets bemærkninger, at den foreslåede ordning bl.a. vil gøre det muligt for ministeren for byer og landdistrikter at yde tilskud (refusion) til etablering af tilbygninger samt til etablering og/eller indretning af fælles- og parkeringsområder, forudsat at der i øvrigt er tale om projekter, der kan rubriceres som etablering af velfærdsfunktioner, fornyelse af bymidten eller andre bylivsskabende projekter, jf. lovforslagets § 10, stk. 1.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker dernæst, at den foreslåede ordning vil gøre det muligt for kommunalbestyrelsen at få refunderet udgifter, der afholdes efter lovens ikrafttrædelse, men ikke før lovens ikrafttrædelse. Dette er præciseret i lovforslagets bemærkninger. By-, Land- og Kirkeministeriet finder det hensigtsmæssigt, at der bliver sammenfald mellem ikrafttrædelsen af hjemlen for ministeren for byer og landdistrikter til at yde tilskud (refusion) og adgangen for kommunalbestyrelsen til at afholde sådanne udgifter, der kan ansøges om tilskud til.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker endvidere, at der ikke med den foreslåede ordning er lagt op til en ændret regulering vedrørende kommunernes adgang til at optage lån, og at de ovennævnte høringssvar ikke i øvrigt giver anledning til ændringer af lovforslaget.

2.2.9. Forlængelse, offentliggørelse, indberetning og evaluering af forsøg

Aabenraa Kommune henviser til lovforslagets bemærkninger om, at Transportministeriet vil levere bidrag til evalueringen i forhold til særligt færdselssikkerhedsmæssige og mobilitetsmæssige aspekter, herunder ulykkesbillede, de trafikale mønstre mv. I Udkast til bekendtgørelse om forsøgsordning med lavere hastighedsgrænse i Rødekro bymidte, som er sendt i offentlig høring af Vejdirektoratet, står der i § 6, at evalueringen skal udføres af Aabenraa Kommune. Der fremgår ikke af bekendtgørelsen hvilke/hvilket bidrag til evalueringen, der er fra Transportministeriet. Der er således en diskrepans mellem Udkast til bekendtgørelse om forsøgsordning med lavere hastighedsgrænse i Rødekro bymidte og Forslag til lov om forsøgsordning for frie bymidter. Aabenraa Kommune ønsker præciseret, hvilke krav der er til afrapportering, samt evt. bidrag fra tredjepart.

Dansk Erhverv finder det positivt, at der bliver gennemført en evaluering af forsøgsordningen. Dansk Erhverv imødeser gerne, at denne evaluering har afsæt i kommunernes erfaring med at skabe visioner og strategier for bymidterne og erfaring med at etablere samarbejder og partnerskaber på tværs af civilsamfundet og erhvervslivet.

Derudover påpeger Dansk Erhverv, at en evaluering af forsøgsordningen bør udvides til at omfatte en større investering i et videnscenter for bymidter, som KL og Dansk Erhverv bakker op om. Videncenteret skal understøtte analyse og data

om de nye forhold i byerne, som f.eks. hvordan mindre byer skal udvikles under hensyn til e-handel, digitalisering, bosættelse, grøn omstilling, demografiske udvikling, ændret forbrugeradfærd, fysiske detailbutikker mv.

EjendomDanmark finder det positivt, at forsøgsordningen løber til og med 2029, med mulighed for at forlænge den yderligere frem imod 2031. Særligt for de lokale ejendomsejere er det væsentligt, at der er stabilitet omkring de rammer, der opereres under. Hvis man f.eks. som ejendomsejer, skal investere i at modernisere et butikslokales facade, så er det vigtigt, at der også er udsigt til at kunne afdække investeringen via stabile indtægter over en periode. EjendomDanmark henleder opmærksomheden på, at når den foreslåede forsøgsordning udløber, er det vigtigt at såvel ministerie som involverede kommuner allerede nu planlægger, hvordan overgangen fra en potentielt subsidieret ordning, til en almindelig ordning skal foregå. Her er det væsentligt at holde for øje, at der både skal sikres gode forhold for lokale forretningsdrivende, som for ejendomsejere, således at det sikrer at nyopstartede butikker ikke blot lukker ned igen.

Teleindustrien opfordrer til, at regler om forlængelse, offentliggørelse, indberetning og evaluering af forsøg fastsættes med det klare formål, at det ikke skal medføre unødige administrative byrder og omkostninger for de berørte kommuner, da dette kan medføre en alvorlig begrænsning i anvendelsesmulighederne og dermed også i den effekt og nytænkning, som er formålet med ordningen.

Kommentar

Det fremgår af udkastet til lovforslag vedrørende forlængelse, offentliggørelse, indberetning og evaluering af forsøg (lovforslagets § 11), at der ved fastsættelsen af nærmere regler om offentliggørelse og indberetning af de forsøg, kommunalbestyrelsen træffer beslutning om at iværksætte osv., vil blive lagt vægt på hensynet til, at reglerne giver borgerne m.fl. lettilgængelige og sikre oplysninger om de forsøg, som er eller har været iværksat i den pågældende forsøgsbymidte, uden at reguleringen bliver uforholdsmæssigt administrativ tung for forsøgskommunen.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker i anledning af høringssvaret fra Aabenraa Kommune, at der i relation til evaluering af forsøg med lavere hastighedsgrænse i Rødekro bymidte skal sikres sammenhæng mellem krav fastsat i medfør af henholdsvis lovforslagets § 11 (By-, Land- og Kirkeministeriet) og den bekendtgørelse, som Transportministeriet udsteder i medfør af færdselsloven (Transportministeriet).

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker dernæst, at de ovennævnte høringssvar ikke giver anledning til ændringer af lovforslaget.

3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

I forhold til det udkast til lovforslag, der har været i offentlig høring, indeholder det fremsatte lovforslag følgende indholdsmæssige ændringer:

§ 2, stk. 2 og 3, er ændret, så afgrænsningen af bymidten i Nykøbing Sjælland (Odsherred Kommune) svarer til afgrænsningen i kommuneplanen.

Bemærkningerne til § 3 er ændret, så det fremgår, at kommunalbestyrelsen vil kunne anvende den udvidede dispensationsadgang til efter en konkret vurde-

ring at imødekomme ønsker om opsætning af udstyr til radiokommunikationsformål med henblik på en tidssvarende dækning, forudsat at dette i øvrigt stemmer overens med forsøgsordningens formål om understøttelse af bylivet i forsøgsbyernes bymidter.

Bemærkningerne til § 4 er ændret, så det fremgår, at kommunalbestyrelsen ved anvendelse af tilskudsmuligheden med fordel vil kunne tage afsæt i en kortlægning af byens behov og muligheder.

Bemærkningerne til § 5 er ændret, så det fremgår, at bestemmelsen om kommunalbestyrelsens adgang til at erhverve eller leje bebyggede ejendomme på markedsvilkår til brug for velfærdsfunktioner har til hensigt at udvide og ikke begrænse kommunernes nuværende muligheder. Desuden er bemærkningerne ændret, så det fremgår, at § 5 som udgangspunkt ikke vil give kommunalbestyrelsen mulighed for at opføre nye bygninger til brug for borgernære velfærdsfunktioner – med tilhørende mulighed for at udleje lokaler i sådanne nye bygninger. Dog vil de bebyggede ejendomme, som kommunalbestyrelsen måtte købe eller leje til brug for borgernære velfærdsfunktioner, i begrænset omfang kunne tilbygges, hvis det er nødvendigt for at realisere anvendelsen til velfærdscenter, og hvis det samtidig vurderes, at det ikke vil påvirke det private udlejningsmarked. Dette vil også gælde i de tilfælde, hvor kommunen i forvejen ejer eller lejer den pågældende ejendom.

§ 5 er ændret i relation til forståelsen af udtrykket "velfærdsfunktioner", idet ordet "kulturskoler" er ændret til "kulturtilbud". Bemærkningerne til bestemmelsen er ændret, så det fremgår, at "kulturtilbud" bl.a. kan være kulturhuse og kulturskoler.

§ 9, stk. 1 (nu § 8, stk. 1), er ændret, idet ordene "efter ansøgning fra kommunalbestyrelsen" er ændret til "efter ansøgning". Bemærkningerne til bestemmelsen er ændret, så det fremgår, at miljøministeren (Miljøstyrelsen) som led i behandlingen af den enkelte ansøgning om ophævelse af fredskovspligt forudsættes at kontakte henholdsvis Aabenraa Kommune og Rebild Kommune med henblik på, at kommunalbestyrelsen får lejlighed til at vurdere, om det ansøgte er inden for rammerne af det projekt, som er beskrevet i kommunens kvalificerede forsøgsansøgning, og at kommunalbestyrelsen på den baggrund over for miljøministeren (Miljøstyrelsen) vil kunne oplyse, om kommunalbestyrelsen kan støtte ansøgningen. Desuden er bemærkningerne ændret, så det fremgår, at den foreslåede ordning ikke regulerer muligheden for, at kommunalbestyrelsen i Aabenraa Kommune eller Rebild Kommune eventuelt erhverver det omhandlede fredskovspligtige areal med henblik på at opnå adgang til at indgive ansøgning efter (nu) § 8, stk. 1.

Bemærkningerne til § 10 er ændret, så det fremgår, at den foreslåede ordning bl.a. vil gøre det muligt for ministeren for byer og landdistrikter at yde tilskud (refusion) til etablering af tilbygninger samt til etablering og/eller indretning af fælles- og parkeringsområder, forudsat at der i øvrigt er tale om projekter, der kan rubriceres som etablering af velfærdsfunktioner, fornyelse af bymidten eller andre bylivsskabende projekter, jf. § 10, stk. 1. Desuden er bemærkningerne æn-

dret, så det fremgår, at den foreslåede ordning vil gøre det muligt for kommunalbestyrelsen at få refunderet udgifter, der afholdes efter lovens ikrafttrædelse, men ikke før lovens ikrafttrædelse.

Herudover er der foretaget ændringer af sproglig, redaktionel og lovteknisk karakter.